No. 3767. **DE TIJD.** 1859. 11.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden franko per post f 6.00. *Brieven, Gelden,* enz. franko te adresseeren aan het Bureau van DE TIJD.

MAANDAG 26 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels, tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 24 September.

Het *Journal de Bruxelles* bevat weder een korrespondentie uit Rome, waarvan de inhoud zeer belangrijk is, en waardoor aan de meer geruststellende geruchten, die in den laatsten tijd omtrent de Italiaansche aangelegenheden in omloop zijn, ook ten opzigte der pauselijke staten, een nieuwe waarschijnlijkheid wordt geschonken. Volgens dien brief zou men het er voor mogen houden dat Keizer Napoleon III zijn plan had laten varen, om op de instelling van een afzonderlijk bestuur in de Legatiën aan te dringen. De weg, die wordt ingeslagen om van die voorstellen af te zien, zonder den schijn op zich te laden alsof men daaromtrent een terugtred doet, is vrij zonderling. Het *Journal de Bruxelles* meldt hierover, dat de hertog de Grammont, eenige dagen na het onderhoud met den Paus, waarvan wij vroeger gewag gemaakt hebben, zich naar den kardinaal Antonelli heeft begeven om dezen eenige verklaringen omtrent dat onderhoud te doen. Bij die gelegenheid deelde de Fransche gezant den kardinaal mede, dat de bekende voorstellen aangaande de Legatiën van hem alleen afkomstig waren, en hij ze slechts had opgeworpen met een doel van verzoening, ten einde eenige inwilligingen van den H. Vader te verkrijgen, doch dat zijn regering er ten eenemale vreemd aan was. Deze mededeeling werd gedaan op den dag, voorafgaande aan dien, waarop de *Moniteur*, die het bekende artikel bevatte, te Rome kon aankomen.

"Het mag verondersteld worden dat de Kardinaal Antonelli deze mededeeling met welwillendheid ontving, doch er overigens even weinig van geloofde als wij dat doen. Intusschen heeft die werkelijk plaats gehad, dan is het zeker dat Keizer Napoleon besloten heeft den ingeslagen weg van vijandelijkheid tegen den H. Stoel, die hem voortaan duur zou kunnen te staan komen, te verlaten, en dat de hertog de Grammont met de dwaze figuur, die hij nu maakt, den terugtred zijns meesters dekken moet. Dat een gezant eigenmagtig aan den Paus de gewigtige voorstellen zou doen om aan een gedeelte zijner Staten een van hem onafhankelijk bestuur te geven, en die voorstellen kracht zou bijzetten, met de bedreiging van Rome door het terugroepen der Fransche troepen aan de omwenteling prijs te geven, dat hij dit doen zou zonder voorkennis van zijn soeverein, vooral als die soeverein Napoleon III heet, dit klinkt al te fabelachtig dan dat wij het een enkel oogenblik ernstig zouden kunnen opnemen. Intusschen is de hertog de Grommont te Rome door dien nieuwen diplomatischen kunstgreep in een moeijelijke stelling gemaakt, en zijne vervanging door een ander gezant is, naar luid van alle berigten, zoo goed als zeker.

Overigens duidt ook dit berigt aan, zooals wij reeds deden opmerken, dat er een plan bij den Franschen Keizer bestaat om de zaken in Italië te regelen op een andere wijs dan het door Sardinië en de revolutionnaire partij verlangd wordt, en het blijft waarschijnlijk dat hieromtrent te Biarritz met Oostenrijk een vergelijk is getroffen. De vraag is echter of dit plan, welk het ook zij, geleidelijk zal kunnen worden uitgevoerd. De driestheid der revolutionnairen, die te ver gegaan zijn om terug te treden, nadat zij uit de dubbelzinnige taal van Viktor Emmanuel moed geput hebben, mag hieromtrent eenigen twijfel doen voeden. Men bedenke echter, dat Keizer Napoleon zich reeds van te voren op alle gebeurlijkheden heeft voorbereid door vijftig duizend man in Italië achter te laten, en dat Oostenrijk mede een sterke krijgsmagt in het Venetiaansche en Tyrol heeft staan. Veel meer dus dan er noodig is om het overblijfsel van het bijna geheel vernielde Sardinische leger, en het hoopje vrijwilligers van Garibaldi in ontzag te houden, en van vermetele waagstukken af te schrikken.

Eenige dagen geleden de verwikkelingen der Westersche mogendheden met China besprekende, deelden wij het onwaarschijnlijke uitkomen van een berigt, door den *Daily-News* gegeven, volgens hetwelk de Keizer van China zijn leedwezen over het gebeurde aan den Pei-Ho zou hebben doen betuigen. Men maakt zich in het algemeen van dat verheven personaadje en van de Chinezen in het algemeen een geheel averegtsch denkbeeld. In het *Journal des Débats* vinden wij nu een artikel van den heer X. Raymond, die China kent, waar hij geweest is als ambtenaar bij het Fransche gezantschap, dat Lodewijk Filips in 1844 daarheen afvaardigde. Dit artikel geeft een juiste uiteenzetting van de wijze, waarop de Chinezen de Europeanen beschouwen, en den hoogen dunk, dien hun Keizer van zichzelven heeft. Wij laten het slot er van hier volgen. Het zal veel van de betrekkingen tusschen de Chinezen en de Westersche mogendheden, en het gedrag der eersten ten opzigte van de laatsten duidelijk maken:

„Wanneer men vraagt, waarom de Chinezen van elken omgang met vreemdelingen afkeerig zijn, geloof ik, dat het volgende hierop een voldoend antwoord is. China is bijna overal door de zee of door vreeselijke woestijnen begrensd, bijgevolg hebben de inwoners het rijk zeer zelden verlaten, en zij houden zich overtuigd, dat buiten hun land, 'twelk ze als het middenpunt van het heelal beschouwen, slechts eenige eilanden en ellendige streken bestaan, welker inwoners door de natuur tot een onbeschaafd leven veroordeeld zijn. Dit is een geloofsartikel bij hen, en om te zien hoezeer zij hiervan doordrongen zijn, behoeft men de wereldkaarten slechts te raadplegen, welke zij, nog niet lang geleden, in het licht gegeven hebben. De Westersche rijken komen er op voor als naauw merkbare stippen, door koude of hitte geteisterd, door afschuwelijke monsters onveilig gemaakt, en geschikt om tot tegenhangers te dienen dier fabelachtige streken, welke de geleerden der XVe eeuw als werkelijkheden tegenover de ontwerpen van Christophorus Colombus stelden.

„De overgroote meerderheid der Chinezen koestert die meening, zoodat men zich volstrekt niet moet verwonderen, dat zij met verachting en vrees tevens, allen beschouwen, die, naar zij meenen, uit die barbaarsche oorden komen. De regering is voorzeker een weinig beter op de hoogte; maar hare zedelijke grondslagen zijn toch oorzaak dat zij den vreemdeling verfoeijen. In de staatkundige en zedelijke denkbeelden des volks en vooral in zijn eigen oog is de Keizer niet slechts onbepaald Alleenheerscher, die naar welgevallen over leven en eigendom zijner onderdanen beschikt, maar hij is bovendien de zoon des hemels en, naar het schijnt, de broeder van de zon en de neef der maan. Hij is niets minder dan een soort van bemiddelaar tusschen het geschapene en de scheppende magt, zelfs verheven boven de godheden van den tweeden rang, die hij naar willekeur verheft of vernietigt. Men ziet niet ligt van zulk eene rol af, vooral wanneer zij door eene reeks van eeuwen bevestigd is en ondersteund wordt door een heir van ambtenaren, die er het beginsel van hun gezag aan ontleenen. Volgens dat stelsel is de Keizer niet alleen onoverwinnelijk en onfeilbaar, maar hij moet zijne opperheerschappij over den geheelen aardbol erkend zien. Eene hulde te aanvaarden, welke niet uit zijne wetten voortvloeit, is reeds bijna eene krenking; maar vertegenwoordigers om zich te hebben van vorsten, die met hem op gelijken voet willen handelen, is ten eenemale onmogelijk en zoude in de oogen der hovelingen alle goddelijke en menschelijke wetten in het slijk treden; terwijl de Mandarijnen, die te vreezen hebben dat hunne geheimen door onschendbare en onafhankelijke personen onderschept worden, zoo iets als eene gruwelijke heiligschennis zouden aanzien.

„Even als de overwinningen der Engelschen in 1841 en 1842 welligt hebben bijgedragen tot de onlusten, welke sinds tien jaren de rust van het Hemelsche Rijk verstoren, zoo ook kan het regt van inwoning te Peking, 'twelk den gezanten toegekend is, het gezag of liever der blinde eeredienst afbreuk doen, welke de Chinesche Regering van hare onderdanen eischt. Daar hebben wij intusschen niet mede te maken en het eenige middel om paal en perk te stellen aan de knevelarij, smaad en wreedheid, welke de Europeanen sinds drie eeuwen in China verduren moeten, is, den Chinezen te toonen, dat magt noch kwade trouw tegen het Westen iets vermogen. Zonder aarzelen moet de ons toegeworpen handschoen opgeraapt worden en men behoort nu niet meer te onderhandelen dan op den grond, waarom de twistappel geworpen wordt, namelijk te Peking."

Het *Handels- en Effektenblad* bevat het volgende denkbeeld over de doorgraving van *Holland op zijn Smalst*, in een ingezonden stuk:

„In de zitting van den gemeenteraad van 21 dezer, werd, onder de ingekomen stukken, tevens overgelegd eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende kennisgeving, dat de Hooge Regering het voornemen heeft, om de verbetering der waterwegen van Amsterdam naar zee te doen plaats hebben voor rekening van den Staat, en waarin tevens het verzoek wordt gedaan: dat het bestuur dezer stad opgeve voor welke som de gemeente aan de kosten voor deze onderneming zou wenschen bij te dragen.

„Met het oog nu op de niet zeer gunstige financiële gesteldheid der gemeente-kas, vraagt steller dezes, of het niet wenschelijk zou zijn, te dien aanzien zulke maatregelen te nemen, dat ieder ingezetene naar vermogen kunne bijdragen tot bevordering der doorgraving van Holland op zijn smalst; bij de te verkorten gemeenschap van Amsterdam met de Noordzee, heeft elk ingezetene het grootste belang; het zou tevens het bewijs leveren (daar ik den goeden uitslag van den maatregel niet betwijfel) dat de ingezetenen van Amsterdam zich gaarne opofferingen getroosten, wanneer die tot welzijn en bloei van de hoofdstad des rijks kunnen strekken."

Wij gelooven met den inzender van dit berigt dat de ingezetenen van Amsterdam niet onwillig wezen zullen om door geldelijke bijdragen te toonen dat de bloei der hoofdstad hun aan het hart gaat. Alvorens hiervan echter blijken te geven, hebben zij regt te weten wat de Regering in deze doen zal. Het groote werk is zoowel een algemeen als een Amsterdamsch belang, en niet minder noodzakelijk dan de spoorwegen. Het algemeen belang is er evenwel aan gelegen dat die waterweg tot stand worde gebragt, als dat er nieuwe spoorwegen komen. En zoowel als de Regering de laatste niet afhankelijk maakt van de geringe bijdragen der belanghebbende gemeenten, dient zij dit ook met het eerste niet te doen. Als de Regering blijken geeft dat het haar met de doorgraving ernst is, dan zal Amsterdam, maar ook dan alleen, zeker niet in gebreke blijven om het hare tot verwezenlijking van het plan bij te dragen.

Gisteren morgen is uit den Zwanenburgwal het lijk opgehaald van eene vrouw, die den avond te voren de woning waar zij dienstbaar was, had verlaten, en door kortzigtigheid in het water was geloopen.

EERSTE KAMER.

Zitting van Vrijdag, 23 September.

In deze zitting zijn de beraadslagingen gevoerd over het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede, hetwelk, schier onveranderd, met algemeene stemmen aangenomen. Het zal aan Z. M. den Koning worden aangeboden door eene Kommissie bestaande uit den Voorzitter der Kamer, de heeren van Nispen van Pannerden, Cremers, Cost Jordens, van Adringa de Kempenaer, leden der Kommissie van redaktie, alsmede de heeren Rijsterborgh en Michiels van Kessenich.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 23 September.

In deze zitting, aangevangen onder het voorzitterschap van den heer Anemaet, als oudste lid in jaren, is mededeeling gedaan van den inhoud van een koninklijk besluit, waarbij de heer mr. G. C. J. van Reenen is benoemd tot voorzitter der Kamer gedurende het zittingjaar 1859—1860.

De heer Anemaet heeft daarop aan den nieuw benoemde het voorzitterschap overgedragen met de navolgende toespraak:

„Het is mij aangenaam den benoemden Voorzitter geluk te mogen wenschen met de vernieuwde onderscheiding hem ten deel gevallen in de voordragt dezer Kamer, bevestigd door de koninklijke keuze.

„Deze zitting zij ook onder zijn tegenwoordig voorzitterschap voorspoedig en vruchtbaar, mogt het zijn nog vruchtbaarder dan de vorige in weldadige uitkomsten, opdat het vaderland winst hebbe van onze beraadslagingen en besluiten en die

strekken mogen ter bevordering van 's lands zedelijke en stoffelijke belangen.

Ik verzoek den heer van Reenen deze plaats als Voorzitter in ons midden te willen innemen.

De heer van Reenen heeft daarop zijne betrekking aanvaard met de navolgende rede:

„Mijne Heeren!

„Is er iets indrukwekkends in den aanvang van een nieuw tijdvak gelegen, hoeveel te meer wanneer het vooruitzigt bestaat dat gewigtige gebeurtenissen binnen zijne grenzen zullen plaats vinden.

„De thans geopende vergadering der Staten-Generaal schijnt zoodanig tijdvak te zullen wezen. Wanneer wij toch een blik terugslaan op hetgeen in de vorige zitting werd voorbereid, en het oog vestigen op toezeggingen ons door Onzen geëerbiedigden Koning gedaan, dan mogen wij vertrouwen dat het oogenblik nabij is, waarop wij geroepen zullen worden tot het nemen van een besluit in verschillende zaken, waarvan de regeling door een groot deel der natie met gespannen verwachting wordt te gemoet gezien.

„Laat ons, mijne heeren, met ijver en warme belangstelling onze gewigtige werkzaamheden hervatten, en mogen de beraadslagingen die gevoerd en de besluiten die genomen zullen worden steeds de blijken dragen van onzen vurigen wensch om, met al ons vermogen, het welzijn van het vaderland te bevorderen.

„Wilt gij de taak van mij, uwen voorzitter, door uwe welwillende medewerking verligten. Vroeger mogt ik die in ruime mate ondervinden en ik waardeer het voorregt om u daarvoor mijn dank te kunnen betuigen evenzeer als voor de onderscheiding die gij mij op nieuw hebt geschonken.

„Het zal, weest daarvan overtuigd, mijne heeren, mijn ernstig streven zijn, mij het vertrouwen des Konings en het uwe waardig te maken.

„Ik verklaar het voorzitterschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden."

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren:

1°. missives van de heeren Blaupot ten Cate en van Deinse, respektievelijk daarbij meldende, de eerste dat hij had opgehouden lid der Kamer te zijn door het aannemen der betrekking van inspekteur van het lager onderwijs in de provincie Groningen; de tweede dat hij, tot voorzitter der arrondissements-regtbank te Goes aangesteld, zich niet meer als lid der Kamer benoembaar gesteld had.

2°. de navolgende wetsontwerpen als:

a. vier te zamen uitmakende het Wetboek van Strafregt;

b. een tot wijziging der tarieven van den accijns op den turf en de steenkolen;

c. een tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over den jare 1857;

d. een tot wijziging der wettelijke bepalingen omtrent het buiten 's lands verteren van pensioenen.

e. een tot goedkeuring eener dading betrekkelijk 's Rijks domeinen.

Door de Kamer zijn herkozen:

1°. tot leden der huishoudelijke Kommissie, de heeren Wintgens en Mackay; en 2° tot leden der Kommissie voor de Stenographie, de heeren Wintgens, de Brauw en Gevers Deynoot.

De heer Duymaer van Twist heeft verlof bekomen om in de eerstvolgende vergadering betrekkelijk de aangelegenheden van Banjermassing het woord te voeren.

De Kamer is in deze zitting overgegaan tot het trekken der afdeelingen voor de maanden September en Oktober. Door deze zijn benoemd: tot voorzitters, de heeren: van der Linden, Dullert, Poortman, van Hall, Thorbecke; tot onder-voorzitters, de heeren: Heemskerk, Meeussen, van Eck, Wintgens, Jespers; tot leden der Kommissie van redaktie voor het adres van antwoord op de troonrede, de heeren: van der Linden, Duymar van Twist, Poortman, Wintgens en van Akerlaken; tot leden der Kommissie voor de verzoekschriften, de heeren: van der Veen, van Heukelom, Oomen, van Diggelen en Kingma.

De kommissie uit de Eerste Kamer der Staten-Generaal, belast met de aanbieding aan Z. M. den Koning van het adres van antwoord dier Kamer op de troonrede is heden morgen ten 10 ure bij Z. M. ten gehoore toegelaten. Nadat de kommissie aan Z. M. het adres had aangeboden, heeft Z. M. het volgende geantwoord:

„Mijne Heeren!

„Ik ontvang met veel welgevallen van de Eerste Kamer de betuiging van belangstelling in al wat 's lands welvaart kan bevorderen, en hare bereidverklaring om tot den bloei de ontwikkeling en de veiligheid onzer Oost-Indische bezittingen mede te werken.

„Ik verzoek U der Kamer Mijnen dank over te brengen voor de geuite gevoelens."

De kommissie is op de gebruikelijke wijze in- en uitgeleide gedaan.

'S GRAVENHAGE, 24 Sept. HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik zijn heden morgen ten 10¼ ure met den spoortrein uit deze residentie naar Soestdijk vertrokken, alwaar zij tot Dingsdag morgen zullen verblijven, om vervolgens de reis naar Luxemburg voort te zetten.

RAAMBURG, 22 Sept. Deze week, den 20n Sept., was het voor de R. K. gemeente van Raamburg een genoegelijk feest. Haar geachte herder, de Wel-Eerw. Heer A. J. Bongaerts, vierde op dien dag zijn vijf-en twintig jarig Priesterschap.

Tegen tien uur nam de plegtige Dienst eenen aanvang, waarin de Eerwaarde Pastoor-jubilaris werd bijgestaan door een talrijke schare van geestelijken; terwijl de Wel-Eerw. Heer J. van Zeijl, pastoor van Alphen, na het Evangelie eene hartelijke toespraak hield, die zeer veel indruk te weeg bragt.

Ook de gemeentenaren zelven hebben niets nagelaten om den luister van het feest te verhoogen. Niet alleen was de kerk en pastorij met smaak versierd, maar als een bijzonder bewijs van hunne opregte dankbaarheid, hebben zij den dierbaren Herder tevens met schoone geschenken vereerd, en daarbij herhaalde malen den wensch te kennen gegeven, dat de algemeen beminde Pastoor nog lang in hun midden moge blijven.

LEEUWARDEN, 22 Sept. Het misbruik, om soms bij het duisterste weder het gazlicht niet op straat te doen branden of eerst laat aan te steken, heeft te Leeuwarden eergisteren avond een menschenleven gekost. Eene reeds bejaarde vrouw, in het R. K. armhuis verpleegd wordende, bij den harden regen en wind, nog meer door de zware duisternis misleid, had het ongeluk op de Tweebaksmarkt in het water te vallen. Op haar noodgeschrei sprong een juist voorbijgaande gevangenbewaarder in het water, die echter zelf bijna het offer zijner menschlievendheid zou zijn geworden. De vrouw werd eindelijk, met behulp eener praam, in reeds schijnbaar levenloozen toestand uit het water gehaald. De spoedige aangebragte geneeskundige hulp mogt echter niet baten; zij gaf kort daarna den geest.

WORMERVEER, 21 Sep. Ter kaasmarkt waren aangevoerd 26 stapels. Hoogste prijzen: kleine *f* 30, middelbare *f* 35 per 50 Ned. ℔.

PURMEREND, 20 Sept. Alhier waren aangevoerd 161 stapels Kaas, waaronder 17 middelbare. Hoogste prijzen voor kleine *f* 30½, voor middelbare *f* 35 per 50 Ned. ℔.

GOUDA, 22 Sept. De veemarkt van heden met goeden aanvoer; alle soorten trager te verkoopen. Schapen traag. Magere varkens en biggen mede traag.

Goe-Boter *f* 1.14 a *f* 1.26; Wei-Boter *f* 0.94 a *f* 1.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 24 Sept. Men verzekerde gisteren ter beurze dat binnen weinige dagen de vrede definitief zal worden gesloten.

LONDEM, 24 Sept. De *Spectator* verzekert, dat Keizer Napoleon het voorstel van Koning Leopold heeft aangenomen, om Peschiera, Mantua, Parma en Modena aan Piëmont af te staan; de Lotharingsche dynastie in Toskane te herstellen; de legatiën terug te geven aan den Paus, die hervormingen heeft toegestaan; aan Venetië eene afzonderlijke regering te geven en te Brussel een kongres te houden.

MUNCHEN, 24 Sept. Het wordt volkomen bevestigd dat Beijeren, Wurtemberg en Saksen het onderling eens zijn geworden, om gemeenschappelijk te handelen met betrekking tot de praktische bondshervormingen.

St-PETERSBURG, 23 Sept. Het *Senaatsblad* bevat eene keizerlijke ukase, houdende, dat alle krediet-inrigtingen onder het beheer zullen komen van het ministerie van Financiën; er zullen 5 pCts. bankbilletten worden uitgegeven tot inwisseling der thans bestaande; er zal jaarlijks eene uitloting plaats hebben, beginnende in 1861, welke 37 jaren zal duren. De bij de bank gedeponeerde gelden zullen slechts 2 pCt. in plaats van 3 pCt. rente geven. De militaire diensttijd is voor de landmagt op 15 en voor de marine op 14 jaren vastgesteld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Sept. Naar gezegd wordt, zouden de kabinetten te Parijs en Weenen er toe besloten hebben een afzonderlijken vrede te sluiten en Italië in een dobberenden toestand laten, die Piëmont uitputten, en het, vroeg of laat met de naburige landen aan Oostenrijks wil zou onderwerpen. Er moet intusschen worden opgemerkt, dat de te Zurich verspreide geruchten tot die meening aanleiding hebben gegeven, en voor de waarheid daarvan volstrekt niet wordt ingestaan. De konferentiën zouden evenwel haar einde naderen, en de gevolmagtigden gereed zijn om Zurich te verlaten, ten einde aan hunne respektieve goevernementen verslag hunner werkzaamheden te geven, waarna zij te dier stede zouden terugkeeren om het vredestraktaat te onderteekenen. Het berigt, hiervan ontvangen, maakt te dien aanzien geen onderscheid tusschen Piëmonts vertegenwoordigers en die der andere mogendheden.

In afwachting intusschen der bekrachtiging van den vrede, die al de groote Europesche mogendheden in overeenstemming moet brengen, zijn de Italianen niet werkeloos, en trachten zooveel mogelijk de Unie te verwezenlijken. Het Toskaansche goevernementsblad zegt, dat te dien einde de Toskaansche regering zich bezig houdt met in Midden-Italië den vrijen omloop van personen, geldswaarde, goederen en brieven te bewerkstelligen.

Anderzijds gaat de diktator van Parma en Modena, de heer Farini voort, beide hertogdommen aan Sardinië te willen toevoegen, zonder acht op de redevoeringen van Viktor Emmanuel te geven. Te Parma heeft hij de Piëmontesche konstitutie afgekondigd, zooals hij te Modena heeft gedaan, met zich aan het dekreet der aanhechting te refereren, terwijl hij bovendien te Modena het Sardinische wetboek van strafvordering heeft afgekondigd, wijl het strafwetboek van Este bepalingen bevat, zoo als hij zegt, die in strijd zijn met de beschaving dezer eeuw en de wijsbegeerte van het regt.

— Naar uit Florence, dd 18 dezer, aan den *Nord* geschreven wordt, heeft het voorloopig bewind van Bologna de overige Midden-Italiaansche regeringen uitgenoodigd, om zich onmiddelijk tot éénen staat te vereenigen en een regent te benoemen, die de unie in naam van Viktor Emmanuel besturen zoude tot de oplossing van het Italiaansche vraagstuk. De Regering van Florence heeft geweigerd hierin toe te treden, wegens de gevaarlijke gevolgen, welke er uit voort konden vloeijen. Men ziet in Toskane dus zeer goed in, dat er een belangrijk onderscheid is tusschen de stelling der hertogdommen en die der Legatiën.

— Door den Maarschalk van Malakoff schijnt betreffende het Spaansche leger een voldoend verslag te zijn gegeven. Men heeft aan de zending van dien veldheer een geheel ander doel toegeschreven dan ze werkelijk had; de maarschalk zou eigenlijk belast zijn geweest om den toestand der krijgsmagt in Spanje te onderzoeken, en de plegtige wapenschouwingen waarbij die bevoegde regter tegenwoordig is geweest, waren er niet ongunstig voor. 't Was uithoofde der mogelijke gebeurtenissen in Marokko, ten gevolge van het geschil tusschen Spanje en dat rijk, dat men ten aanzien der Spaansche krijgsmagt goed ingelicht wilde zijn.

Intusschen schijnt alles met Marokko geschikt te zullen worden, 't geen men eenigerwijs aan Engelands tusschenkomst zou hebben te danken. Keizer Abder-Rhaman zou altans er in bewilligd hebben de zeeschuimers van het Riff te straffen. 't Is nu de vraag of hij — wanneer het al zijn vaste wil is — daartoe de magt zal hebben.

— Wat de Chinesche zaken betreft, verneemt men dat aan baron Gros het ambassadeurschap naar Peking was aangeboden, maar hij het heeft afgewezen zoodat er nu een generaal meê zou worden belast, 'tgeen te beter den aard dezer tevens des vereischt oorlogzuchtige en vredelievende zending zou doen uitkomen.

Intusschen zal Frankrijk voor November geen troepen naar China zenden, aangezien de schepen vóór dat tijdstip vertrokken moeijelijk in het noorden van China kunnen landen. Men wacht intusschen koeriers van Hong-Kong, die in de nu genomen besluiten welligt wijzigingen zouden kunnen brengen.

— De heer Hua, wien, gelijk reeds gemeld is, zijn kind werd ontroofd, heeft dit te Orleans gezond en wel teruggevonden. Hij had zich derwaarts begeven, na de ontvangst van eene dépêche van den kommissaris van policie aldaar, waarin deze meldde, dat hij meende op het spoor te zijn van het kind en van de vrouw, die het had geroofd. Deze laatste is te Orleans gebleven ter beschikking van den prokureur des Keizers. Overigens is deze zaak nog in het diepste geheim gehuld.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Sept. Ten aanzien van het geschil tusschen de Vereenigde Staten en Engeland wegens het eiland San Juan, verneemt men uit New-York, dat de heer Buchanan zeer gezind is om tot een minnelijke schikking te geraken en generaal Harny, die door de bezitneming van dat eiland slechts bedoelde de blanken tegen de Indianen te beschermen, instruktiën heeft ontvangen, welke hem gelasten met de grootste behoedzaamheid te werk te gaan en alle oorzaken van nieuwe reklamatiën van wege Engeland te vermijden.

De *Morning Post* beweert, dat Engeland, krachtens het traktaat van 1846, regt op het bezit van dat eiland heeft, 'twelk voor de veiligheid der Engelsche kolonie noodzakelijk is.

De *Times* hecht er zoo veel waarde niet aan en hoopt dat een naauwkeurig onderzoek van genoemd traktaat voldoende zal zijn, om een zoo nietig geschil tusschen beide natiën te vereffenen.

— Het is nog niet bepaald uitgemaakt of sir John Franklin spoorloos verdwenen is, dan of er nog eenig uitzigt bestaat om zijn lot te kennen. De *Times* bevat een berigt nopens de aankomst uit de poolstreken van den schroefstoomer *Fox*, waarin gemeld wordt, dat de gezagvoerder van dit vaartuig, de heer M. Clintock die te Portsmouth aan land gestapt is, met zijn schip een ontdekkingstogt naar de Noorderlijke ijszee gemaakt had en nu op de hoogte van het eiland Whigt voor anker lag. De kapitein ging onmiddelijk per spoortrein naar Londen met twee kisten, welke overblijfselen van de lang vermiste expeditie van sir John Franklin bevatten. De heer M'Clintock verklaart papieren te bezitten, waardoor de sluijer, welke het lot dier koene mannen bedekt, opgeheven wordt.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 22 Sept. Aan de *Köln. Ztg.* wordt uit Turijn dd. 21 dezer geschreven, dat Koningin Viktoria

en Prins Albert zeer gunstig gestemd zijn voor de kandidatuur van den graaf van Vlaanderen. Of het nieuwe Etrurische rijk uit de Staten der Ligue van Midden-Italië zal gevormd worden, dan wel of een deel er van, zoo als Parma en Modena, bij Venetië gevoegd zal worden, dat, naar men zegt, een onafhankelijk rijk onder aartshertog Maximiliaan moet uitmaken, schijnen de diplomaten nog niet beslist te hebben.

In staatkundige kringen wordt hier verzekerd, dat Oostenrijk tot de nieuwe zamenstelling is toegetreden, en Engeland, dat de belangen der Italianen sinds den vrede het meest verdedigt, er een gunstig oor aan leent. De deputatie der Legatiën zal den 23n vertrekken, om in Monza het besluit van Viktor Emmanuel te vernemen. Naar beweerd wordt, heeft de Paus verklaard, een protest aan de gansche Christenheid te zullen uitvaardigen, indien de Koning de aanhechting niet bepaald afslaat. De dubbelzinnigheid van Frankrijks staatkunde wordt ook te Rome opgemerkt, en levert daar dezelfde verschijnselen op als overal. Terwijl namelijk de hertog de Grammont voor de Legatiën ijvert, en van den Paus hervormingen eischt, is generaal Goyon ten gunste van het *status quo* gestemd.

— In de rede, door den Koning van Hanover tot het stedelijk bestuur van Embden gerigt, betreffende de verzanding van den Ems, heeft Z. M. tot hoofdvoorwaarde der interventie van het goevernement gesteld, om den loop der rivier te verbeteren, dat Emden vooraf moest ophouden oppozitie tegen het ministerie te voeren. 't Is onbekend of de Koning van zijne poging veel vrucht verwachtte; intusschen geraakte de stoomboot, waarop hij aan boord was, bij zijne terugreis, op het drooge, waar ze elf uren moest blijven. 't Is te hopen, zegt een blad, dat dit langdurig oponthoud en de persoonlijke ondervinding door den Koning nopens de bezwaren der scheepvaart, op den Ems opgedaan, hem de overtuiging zullen schenken, dat het noodzakelijker is den loop der rivier te verbeteren, dan de meening der stad."

ITALIË.

ROME, 20 Sept. Betreffende het gesprek van de hertog van Grammont met kardinaal Antonelli, na een audientie bij den H. Vader te hebben gehad, verhaalt men het volgende:

"Na een lange diskussie over de aan den H. Stoel gedane voorstellen, ging het gesprek over tot het onderwerp der sekularizatie der bedieningen. De kardinaal deed den ambassadeur opmerken, dat die niets anders dan een verandering der kleeding van de hooge waardigheidsbekleeders der Kerkelijke Staten kon zijn, wijl de vermeende sekularizatie, die trouwens niet in beginsel kon worden aangenomen, schier geheel en werkelijk bestond. De Kardinaal somde daarop al de beambten op die leeken waren. Graaf Pila, minister van Binnenl. zaken is leek en mag mitsdien een huwelijk aangaan; de direkteur-generaal van policie is geen priester, evenmin de minister van financiën, Ferrari; Mgr. Mardani, kommandeur der orde van den H. Geest, was priester geworden, doch niet dan na het overlijden zijner gade; waarvan hem een dochter overblijft, die ten zijnent woont; Mgr. Berardi, substituut van de staatssekretarie is leek. Zijn eminentie ging derwijze voort met het noemen van apostolische delegaten, regters en andere hooge ambtenaren, die tot de geestelijke orden niet behoorden. Vervolgens zeide hij, dat er een zeker getal waardigheidsbekleeders waren, die tot het priesterschap behoorden, maar dat het hem onmogelijk was te gelooven, dat het priesterschap, 't welk den priester zoo zeer boven andere menschen verheft, door het "zeer christelijk goevernement" beschouwd kon worden als een beletsel voor degenen die er mede bekleed waren om goed te regeren of te administreren. Zelfs zou Zijne Eminentie een zeer kurieuze opmerking hebben gemaakt, namelijk dat wanneer in een vergadering van ministers een hunner plotseling in gevaar van te sterven geraakte, geen zijner ambtgenooten de magt zou hebben, om hem de laatste hulpmiddelen der Kerk toe te dienen, wijl geen hunner priester was.

Overigens, iets wat men naauwelijks zou kunnen gelooven, is er geen een priester of geestelijke onder de ambtenaren der Legatiën, waarvan de delegaat soms de eenige priester is.

MODENA, 20 Sept. Even als te Modena heeft Farini ook hier eene menigte bewijsstukken opgezameld, om Keizer Napoleon op het verwachte kongres aan te bieden. Zij doen zien, dat na de onzijdigheidsverklaring der hertogin aan Piëmont brieven door haar aan Keizer Frans Jozef geschreven zijn, waarin hem alle mededeelingen nopens de bewegingen van het Sardinische leger en het plan van aanval gegeven worden.

Ten dringendste wordt de Keizer uitgenoodigd met kracht te handelen vóór de Franschen in Italië kwamen en de hertogen te hulp te snellen, die zijne bondgenooten en de eenige steun zijner heerschappij in Italië zijn. De hertogin voegt er bij: „Oostenrijk moet, wil het slagen, snel handelen. Als het wacht, is het zoowel als zijne bondgenooten verloren." Het schrijven der hertogin naar Parijs was aan den heer Th.... gerigt en daarin noemt zij Keizer Napoleon „de weerwolf", de „grootste Tartuffe van onzen tijd", enz.

BELGIË.

BRUSSEL, 22 Sept. De *Moniteur* behelst een koninklijk besluit, betrekking hebbende op de werken tot vergrooting van Antwerpen. Daarbij wordt bepaald, dat aangezien die werken van openbaar nut zijn verklaard, de terreinen, gebouwen, enz., welke daartoe noodig zijn, bij minnelijke schikking door de regering zullen worden overgenomen, of volgens de bestaande wetten, zullen worden onteigend.

De *Précurseur* zegt, dat het departement van oorlog de volgende maatregelen heeft genomen voor de uitvoering van de werken betreffende de vergrooting van Antwerpen. Den 31sten Oktober zal te Antwerpen eene openbare aanbesteding plaats hebben, in één perceel. Het departement van oorlog begroot het geheel der werken op ongeveer 40 millioen franks. Vóór den dag der toewijzing zullen de mededingers als borgtogt, elk eene som van 1 millioen franks moeten storten. De genoemde werken moeten in drie jaren voltooid zijn.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		23 SEPT.		4½ u.	geld.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106¾	a		
Nederl. Bank	4				
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64 11/16		64⅞	64 11/16
Dito Dito	3	77⅞		78	
Dito Dito	4	98 11/16		98⅞	98¾
Amortis. Syndik.	3½				
Aand. Handel-Maatsch.		127½			
Oost-Ind. Leening	4	98			
Aand. Holl. Spoorweg.					
Leening idem	4½ pCt				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
België, Cert. Adm. B. bk.	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½				
Frankrijk, Certifikaten	3				
Spanje, Obligatiën	1½	34		34 1/16	34 1/16
Dito	3	45 5/16		45⅜	
Dito Binnenl.	3	43½		43⅝	43½
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		4¾		4 13/16	
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*					
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	44⅞		45	
Dito 1856	3	43 7/16			
Dito Uitgestelde		30⅞			
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	104¾			
Dito bij idem 1828/1829	5	102⅛			
Cert. bij idem 1831/1833	5	87			
Dito bij idem 1840	4	83⅜			
Dito bij *Stieglitz*	4	83⅜			
Dito Nieuwe	4				
Dito 5de Serie	5	92⅞			
Dito 1855, 6de Serie	5	100 9/16		100¾	100⅝
Dito adm. te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	5				
Dito dito dito	4½	95¾			
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6				
Spoorweg Aktiën	5				
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	156			
Obligatiën	4 pCt.	79 1/16			
Pruissen, Obligatiën	4½	101⅞			
Aandeelen 1854	3½				
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5				
Dito dito	4				
Dito Metalliek	5	56¾		57 3/16	56⅞
Dito Rente Amsterdam	5	75¾		75⅞	
Dito Nationale 1854	5	60⅞		61⅝	61 7/16
Dito dito	2½	30¼		30½	30¼
Weener Bank-Aktiën	*f*	875		876	
Dito Aand. fl. 250, 1839					
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.	278			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5				
Dito bij *Rothschild*	5				
Denemarken, Oblig. te Lond.	5				
Dito	3				
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5				
Dito 1839 van £ 100	5				
Dito 1843 „ £ 100	4½				
Dito 1852	4½	91¼			
Dito 1858	4½	91½			
Sardinië	5				
Peru, Geldl. 1854	4½				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1	14⅞		14 15/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3	27⅛		27¼	
Dito Uitgestelde	1	14½			
Grenada, Obligatiën	3½	16 5/16		16⅜	
Dito Uitgestelde		5 5/16		5 7/16	
Mexiko dito	3	21¾		22	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lt. A		96½			
Dito dito B.		100½			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorweg-Aandeelen		60½			
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81½			
Louisiana	5				
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5	3 9/16		3⅝	

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgef. 223, 23½; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; N. Port. 43⅜; 3 pc. Russen 65, ⅛.

Binnenlandsche waren iets vaster van stemming. Van Buitenlandsche waren Mexikanen bij vernieuwing williger. Oostenrijksche aangeboden en tot lagere prijzen te bekomen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 24 September tot 2¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64 13/16; Aand. Handel-Maatsch. 127½, Spanje, Binnenl. 3 pc. 43½; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104¾, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 100¾, Oostenrijk, Met. 5 pc. 57 13/16, dito Rente Amst. 5 pc. 76, dito Nationale 1854 5 pc. 62, dito 2½ pc. 30¾.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	*f* 55 7/16	2/m.	Livorno	*f* 38½
Zigt	„	„ 55 13/16	„	Napels	„ 79
2/m.	Bordeaux	„ 55	3/m.	Petersburg	„ 166
½/m.	„	„ 55½	6/w.	Weenen	„ 94
3/m.	Madrid	„ 238	„	Augsburg	„ 99
„	Cadix	„ 240	„	Frankfort	„ 99¾
„	Sevilië	„ 237	2/m.	Hamburg	„ 35⅛
„	Bilbao	„ 237	Zigt	„	„ 35 5/16
„	Lissabon	„ 40⅜	2/m.	Londen	„ 11.67½
„	Porto	„ 40¼	Zigt	„	„ 11.72½
2/m.	Genua	„ 45¼	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Sept. België 2½ pc. 55⅝ p; 4½ pc. 98⅝ g; Metal. 60; Nation. 64½; Spanje 1½ pc. 33¾; 3 pc. 44.

PARIJS, 23 Sept. Rente kont. 4½ pc. 95.75, in liq. 3 pc. —.—; op tijd 3 pc. 69.20; Credit mobilier 800.—; Fr.-Oost. Spoorw. 551.25; Russ. Spoorw.-Aktiën 502.50; Spanje 1½ pc. 34½; 3 pc. 44; Passive 10½; Cred. Spanje 272.50; Rom. Leening —.—.

MADRID, 22 Sept. Spanje 3 pc. 44.30; 1½ pc. 34.35.

LONDEN, 23 Sept. Cons. 95⅝ a ¾; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 23 a 23¼; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. 5¼ a 5½; id. werkelijke 17½ a 18, 5 pc. Venez. 28¼ a 28¾; 2¼ pc. id. 14¾ a 15¼; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 46¼ a 46½; 1½ pc. id. 34½ a 34¾; Coupons 4¾ a ⅞; Passive 11 a 11¼; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 63 a 64; id. 7 pc. Oblig. 77 a 79; Sardinië 85½ a 86½; Ecuador —.

WEENEN, 23 Sept. Met. 5 pc. 73.—; 2½ pc. —.—; Nat. 78.30; Loten 1854 4 pc. 110.—; Bank-Aktiën 892; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 210.80; O.-Fr. Spoorw.-akt. 261.50; Lomb. Venetiaans. —.—; Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.05; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 20; Zilver 18¼.

FRANKFORT, 23 Sept. Metalliek 5 pc. —; Nation. 62⅝, Cred. Akt. 202½, Spanje 3 pc. 44, 1½ pc. 34; Bankakt. 860, Wissel op Londen 116⅝, Weenen 96⅜, Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 23 Sept.

Tarwe *f* 5 a 6 hooger: 130 ℔ j. b. Poolsche *f* 295; 130 ℔ j. b. dito *f* 305, 310; 160/2 ℔ j. Bovenl. *f* 275; 156/2 ℔ n. dito *f* 257.

Rogge *f* 2 a 3 hooger met goeden handel: 117, 118 ℔ Petersb. *f* 166, 168; 125 ℔ Pruissische *f* 193, 195; 126 ℔ dito *f* 195; 126 ℔ Galatz *f* 190, 122 ℔ Donau *f* 170.

Garst in een doen: 110 ℔ j. Deensche *f* 172.

Haver zonder handel.

Boekweit *f* 10 hooger: 118 ℔ Holsteinsche *f* 180.

Op 9 vaten Olie te leveren: in April ek. 60½; Okt. 56 &. *Raapolie* op 6/w. *f* 34½; Vliegend *f* 33¼; in Mei ek. *f* 35 à *f* 35¼; Okt. *f* 33¼ a ½; Nov. *f* 33½ a ¾; Dec. *f* 33¾ a 44. *Lijnolie* op 6/w. *f* 33½; Vliegend *f* 32¼; in Maart en April ek. *f* 31¼; Mei *f* 31½; Okt. *f* 32; Nov. *f* 32¼; Dec. *f* 34¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37½; Vliegend *f* 36¾. *Raapkoeken* de 1000 stuks *f* 60 a 66. *Lijnkoeken* de 100 st. *f* 8¾ a 11.

SCHIEDAM, 23 Sept. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ jarige Archangel *f* 172 3/m.; 148/2 ℔ Windau *f* 190 6/w.; 144/2 ℔ Pernau *f* 192 6/w., 193 3/m.; 143/2 ℔ o. Libau *f* 170 6/w. — Gerst: 128/2 ℔ Libau *f* 170 3/m.; 129/2 ℔ Koersche *f* 170 3/m.; 135/2 ℔ Arensburg *f* 186 kt., 188 6/w. — Moutwijn *f* 14.—; Jenever *f* 19,50; Amst. Proef *f* 20,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,40 per ketel.

MIDDELBURG, 22 Sept. Puike nieuwe Zeeuwsche Tarwe *f* 8,15 a *f* 8,—, mindere *f* 7,50; puike jarige Walchersche dito werd naar deugd *f* 9,25, 9,— a 8,75 de mud betaald; dito dito nieuwe voor de zaai *f* 9,—, gewone *f* 8,50 a 8,—, mindere *f* 7,30 a 7,30 de mud. — Voor Zaai-Rogge zou gaarne *f* 6,50 zijn betaald, doch die was niet aan; gewone voor de bakkerij *f* 6,25, mindere *f* 6,15. — Garst: Winter bragt *f* 5,30 en Zomer *f* 5,— de mud op. — Walchersche Witteboonen zijn aan *f* 9,25, enkeld *f* 9,50 de mud gekocht; dito Bruineboonen *f* 9,50 a 10,— naar kwal.; dito Paardeboonen van *f* 6.50 a 6,60 gekocht; Zeeuwsche dito *f* 6,25. — Walchersche groene Erwten kocht men *f* 8,40 a 8,65, mindere *f* 8,25; dito groote *f* 10,— a *f* 10,75 per mud. — Koolzaad van *f* 10,— tot 10,50 de mud. — Raapolie *f* 35,50; Patentolie *f* 37,75; Lijnolie *f* 37,75 per vat op 6 weken, op kontant *f* 1,— per vat lager. — Harde Lijnkoeken *f* 9,— per 104 st.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 23 Sept. Both, Richard, Londen.
HELVOET, 23 Sept. Den Breems, Trekvogel, Villanova.

UITGEZEILD:

TEXEL, 23 Sept. Cummings, Perceverance, Londen.
HELVOET, 23 Sept. Levant (st.), Londen.

STADSNIEUWS.

2395ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ 1000 en daarboven.) 5de Klasse. 14de lijst. № 2335 premie laatste lot ƒ 3000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 September.

OVERLEDEN (18 Sept.): M. D. Fischer, geb. Richter, 49 j.

Advertentiën.

(1844) Den 15 September 1859 overleed te 's Hertogenbosch, in den ouderdom van 72 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, de Heer Mr. J. L. A. LUIJBEN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Provinciaal Geregtshof van Noord-Brabant.

(1846) Een **Med. Doct** op een voornaam dorp in de provincie Utrecht vraagt zoo spoedig mogelijk ter Waarneming zijner Apotheek, eenen **BEDIENDE**, van voldoende bewijzen van kunde en goed gedrag voorzien. Getrouwden en die bijgevolg buiten voeding en inwoning zouden zijn, komen ook zeer in aanmerking. Men wordt verzocht zich *franco* onder lett. K te vervoegen aan het Bureau dezer Courant.

Er wordt gevraagd op een Instituut in Zuid-Holland, een **Hulponderwijzer**, in staat het Fransch te onderwijzen en zoo mogelijk in het Engelsch of Hoogduitsch behulpzaam te zijn. Men kan op ruim salaris en gelegenheid zich verder te oefenen rekenen. Brieven *franco* letter D, ter Drukkerij van H. GOORISSEN te Gouda. (1843)

(1849) Voor een fatsoenlijk **Jongeling** van de R. K. godsdienst, over eenig kapitaal kunnende beschikken, bestaat in eene der voornaamste steden van ons Rijk de gelegenheid van Theoretisch- en Praktisch onderrigt te ontvangen in de **Orgelmakerij** en tevens om zich later in de Zaak, die meer dan 70 jaren heeft bestaan, eene goede renommee bezit en steeds een goed bestaan oplevert, te kunnen Associeeren, of van den eigenaar, die geen opvolger heeft, genoegen te nemen. Op *franco* geteekende brieven onder Lett. N. H. bij den Boekh. H. A. ZWEERS, Kalverstraat bij de Munt te Amsterdam, zullen nadere inlichtingen worden gegeven.

COCOS-ZEEP.

DEZE ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **VERKOOPHUIS**, heeft den naam H. KERKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het gevoel. De nagemaakten gelijken in kleur en gevoel veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken den Dépôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het **PERSISCH INSECTENPOEDER** doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

PORTMAN'SCHE POLITOER of **WRIJFWAS** met gebruiksaanwijzing. Het Fleschje kost 15 Cent.

BRABANDERS CHOCOLADEKOEKJES met wormafdrijvende zelfstandigheden; zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de Kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FHARMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 Cents het doosje.

Het gunstig bekende **SCHUMACHER'S POETSPOEDER**, dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

VLIEGENLIJM om vliegen te vangen, het fleschje 20 Cts.

BRABäNDERS **STIJFSELGLANS**, doet het IJzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt eenen mooijen glans. Een Zakje kost 13 Cents.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porselein, glas, hout, marmer, ijzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een Fleschje kost 30 Cents.

Het **VLEKKENWATER** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Cent, Groote Flesch ƒ 1.

Verkoophuis en de bekende Depôts. (1848)

TER BOEKHANDEL VAN

H. LENERING,

Haarlemmerdijk te Amsterdam,

ziet het licht:

DE ECHTE GEESTELIJKE GESPREKKEN

VAN DEN

H. FRANCISCUS DE SALES.

Uit het Fransch vertaald door den Zeer Eerw. Heer C. STOLK,

Pastoor te Leidschendam.

1e deel. Prijs 70 Ct.

Aan Hrn Boekhn zij berigt dat dit werk niet dan op aanvrage door mij in commissie wordt gezonden.

Ook ligt ter perse:

DE VINCENTIUS ALMANAK.

VIJFDE JAARGANG VOOR 1860.

(1828)

(1799) **Bij de Boekhandelaars**

J. J. ARKESTEYN & ZOON,

te *'s Bosch*, is van de Pers gekomen, en alom verkrijgbaar gesteld:

Geschiedenis der Noordelijke Nederlanden, bewerkt door J. WATERREUS, Onderwijzer te *Delft* . . . . **ƒ 0.35.**

Dit werk is allezins aanbevelenswaardig voor de lagere Scholen. Het kan insgelijks dienen voor Gymnasia, alsmede tot handleiding voor aankomende Onderwijzers. Behalve een Chronologische tabel van de Uitvindingen, Ontdekkingen, enz. in ons Vaderland gedaan, is er een lijst aan toegevoegd van de voornaamste wetenschappelijke personen der Geschiedenis.

Wordt ook met succes gedebiteerd:

Denken en Spreken, door P. DE GRACE en J. WATERREUS, te *Delft* . . . . . . **ƒ 0.25.**

Ontwikkeling van het verstand en geregelde uitdrukking der gedachte bij het kind reeds vroegtijdig te bevorderen is het doel, dat de zamenstellers van dit werkje beoogd hebben. Het wordt met veel vrucht gebruikt door aankomende Onderwijzers, door Bewaarschoolhouderessen, door Moeders, die zelven het verstand harer kleinen ontwikkelen willen.

Bladen uit het Boek der Natuur. Leer- en Leesboekje voor de lagere Scholen . . . . **ƒ 0.20.**

Beknopte Schets der Vaderlandsche Geschiedenis voor de Nederlandsche Jeugd. Zesde, verbeterde druk . . . . **ƒ 0.15.**

(1845) Bij alle Boekhandelaren kan men gratis bekomen den Prospectus voor den **dertienden** Jaargang der

ENCYCLOPÉDIE.

LECTUUR VOOR NUTTIG EN GEZELLIG ONDERHOUD.

Tijdschrift voor alle Standen.

Men leest om zich te vermaken, men leest om zijne kundigheden te vermeerderen. Men moet derhalve aan die twee behoeften voldoen; maar terwijl men vermaakt, moet men niet in gebreke blijven den geest te verrijken en het hart te verheffen. De jeugdige gemoederen ernstige lectuur te willen opdringen, is streven naar het onmogelijke, en wij willen geen hersenschimmig doel najagen. Men moet den vijand opzoeken, op het terrein, waarop hij zich geplaatst heeft: hij heeft de werken der verbeelding vergiftigd door de verleidelijke afschildering van de ondeugd, door de overdrijving der hartstogten; wij zullen boekwerken leveren, waarin de verbeelding ook een overvloedig voedsel, echter zonder gevaar voor de ziel, zal vinden, en de pennevruchten van een Kardinaal WISEMAN, pater BRESCIANI en zoo vele anderen zijn daar, om te bewijzen, dat zij even goed kunnen boeijen, zonder te schaden, als die heillooze voortbrengselen, welke de vernielende plaag zijn van huisvaders, bestuurders van opvoedingsgestichten en ijverige zielzorgers van parochiën.

Deze **dertiende** Jaargang vangt aan met het beroemde werk:

LIONELLO DOOR A. BRESCIANI,

Schrijver van „DE JOOD VAN VERONA",

waarvan de inhoud is als volgt:

I. De Zelfmoord. — II, LIONELLO. — III. De Kindschheid. — IV. De Bedienden. — V. De Onderwijzer. — VI. De Studiën. — VII. De Universiteit. — VIII. De Politie-Gevangenissen. — IX, Het Gestigt van *San Servolo*, — X. De Mendica's en de Werver van het Carbonarismus — XI. De Eed. XII. De laatste Graden. — XIII. Kunstgrepen van het Carbonarismus. — XIV. Het Graf van GALLA PLACIDIA. — XV. ARIEL en DORALIX. — XVI. De Terugkeer van den Carbonaro. — XVII. De groote *Sint-Bernard.* — XVIII. De Vrijmetzelarij. — XIX. De Weeze. — XX. De Steden. — XXI. De Beproevingen van *Lissabon.* — XXII. De Walvischvaarder. — XXIII. De Kaper. — XXIV. ISABELLA. — XXV. GONFALO GARIBALDI. — XXVI. De Terugkeer van den Banneling. — XXVII. De laatste Misdaad. — XXVIII. Aanhangsel.

Elke jaargang bevat 24 Afleveringen in gr. 8°, waarvan er iedere Maand twee worden uitgegeven. Prijs per jaargang . . . . ƒ 6.—

Bovendien ontvangen de geachte Inteekenaren **als Premie** telken drie Maanden vier Bijbladen in gr. 8°, welke 16 bladen op het einde van den jaargang een schoon Boekdeel van 256 pags vormen.

Rotterdam, 1859. C. W. VAN BELLE, Uitgever.

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is voorhanden:

Praelectiones Juris Canonici habitae in seminario sancti Sulpitii annis 1857, 1858, 1859. 3 vol. in-12° . . . . . . ƒ 4.00

L'Eglise Romaine en face de la Revolution par Crétineau-Joly, ouvrage composé sur des documents inédits et orné de portraits dessinés par Staal, 2 forts volumes 8° . . . . ƒ 7.50

Tractatus de Jure Regularium ubi et de religiosis familus quae vota solemnia vel etiam simplicia perpetua non habent auctore D. Bouix Theologiae et utriusque juris doctore 2 vol. in 8° ƒ 7.00

Tractatus de Judicus Ecclesiasticis ubi et de vicario generali episcopi auctore D. Bouix Theologiae et utriusque juris doctore 2 vol. 8° ƒ 6.00

Tractatus de Jure liturgico auctore D. Bouix vol. in 8° . . . . . . ƒ 2.25

Tractatus de Parocho ubi et de vicariis Parochialibus necnon monialium, militum et [illegible] rum cappellanis auctore D. Bouix vol. 8° ƒ 3.50

Histoire du pape Innocent III et de son siècle, d'apres les monuments originaux par Fr. Hurter Président du Consistoire à Schaffouse. Traduction nouvelle, augmentée d'une Introduction, de notes historiques et de Pièces justificatives par MM. l'abbé Jager et Th. Vial 2 vol. 8° . . . ƒ 7.50

Theologia Moralis Universa Pio IX pontifici maximo dicata Autore Petro Scavini 4 vol. 12° . . . . . . ƒ 7.00

Dieu l'homme et le monde connus par les trois premiers chapitres de la Genèse, et nouvelle esquisse d'une Philosophie positive. Au point de vue des Sciences dans leurs rapports avec la Théologie 3 vol. 8° . . . . . . ƒ 9.00

Mémorial du prédicateur recueil des divers sujets du Dogme et de la morale catholiques [illegible] . . . . . ƒ 5.00

Conférences à Notre-Dame de Paris par [illegible] chanoine honoraire de Paris et de [illegible] professeur à la faculté de Théologie [illegible] vol. 8° . . . . . ƒ 5.00

Prijsvermindering van Belangrijke Werken.

Bij de Wed. J. R. VAN ROSSUM te Utrecht is voorhanden:

Biblia Sacra vulgata editionis cum commentariis Menochii, quibus accedit supplementum Tournemini, 11 deelen in groot octavo ingenaaid à . . . . ƒ 4.50.

STOLBERG, **Geschichte der religion Jesu Christi**, 15 dln in groot octavo ingenaaid à ƒ 10.80.

Zedelijke Werken van den **H. Alphonsus Maria de Liguori**, naar het Italiaansch vertaald, door den Eerw. Pater J. LOOTAARD, 22 dln kl. 8° . . . .

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.